

Αγοραστής.—Αφοῦ τόσον ἐπιμένης, ίδου τὰς 20 δραχμάς.

Ιωσήφ.—Δὲν εἶναι τοῦτο οκκία νὰ ζητῇ τόσα χρήματα διὰ τὸ σκέπασμα;

Διδάσκαλος.—**Η κατάχρησις** εἶναι πάντοτε κατακριτέα: διὰ τὸ πωλητῆς δὲν πρέπει νὰ καταχρᾶται ὅταν ὑπάρχῃ ἔλλειψις ἐμπορευμάτων, καὶ νὰ δύψωνται τὴν τιμὴν πολὺ ἀλλ' οὐτε διὰ τὸ ἀγοραστῆς δὲν πρέπει νὰ καταχρᾶται τῆς ἀφθονίας καὶ νὰ ἐκπίπτῃ τόσον τὴν τιμὴν. Πρέπει νὰ ἦνται τις μέτριοις καὶ ἐν τῇ μιᾷ καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ περιπτώσει.

Ορείτων.—Πολλάκις τὸ ἐμπόρευμα σπανίζει, διότι ἡ παραγωγὴ αὐτοῦ εἶναι ἀκριβή.

Ο διδάσκαλος.—Ἐν συνόψει, διὰ τὸν καταναλωτήν ἐὰν καλῶς ὑπελόγισε τὰς ἀνάγκας τοῦ τελευταίου, ἡ ἐργασία του ἀμείβεται καὶ τὰ προϊόντα του ἀγοράζονται ἐὰν ἡ πατήθη, τιμωρεῖται διὰ τῆς ἀπωλείας τῶν ἐμπορευμάτων του. Ἐν ὑποδηματοποιός τις μὲ κατεσκεύαζε πράσινα ὑποδήματα, διότι τὰ εὑρίσκει ὥραιότερα ἀπὸ τὰ μαῦρα, θὰ τὰ ἐδεχόμην; οὐδαμῶς.

Ο καταναλωτής λοιπὸν, ἐπὶ τέλους, ἀποφασίζει τὴν ἀξίαν τῶν ἐμπορευμάτων, ἀφοῦ οὗτος τὰ πληρώνει, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐπηρέαζε περισσότερον τὴν ἀξίαν αὐτῶν ἀπὸ τὸν πωλητήν.

A. ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ.

*Επειτα συνέχεια.

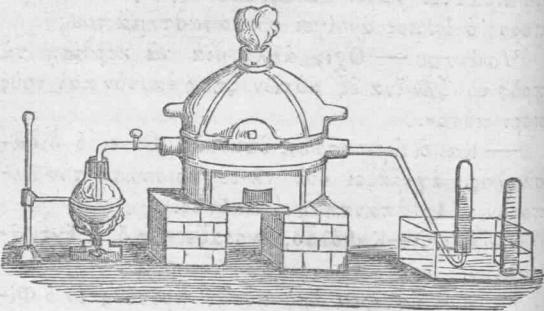
ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΚΗΡΙΟΥ

Συνέχεια: ίδε σελ. 548.

Βαθμηδὸν ἀνεκαλύψκειν πῶς δυνάμεθα νὰ μεταβάλωμεν τὴν ἐνέργειαν τῶν διαφόρων τούτων ὄλων, καὶ νὰ τὰς βιάσωμεν νὰ μᾶς διηγηθῶσιν ὅτι θέλομεν νὰ μάθωμεν. **Ἄς** ἀρχίσωμεν μὲ τὸν σίδηρον. Εἰς τὰς περισσότερας χημικὰς ἀντενεργείας, ὅταν παράγηται τοιούτου εἰδούς ἐνέργεια, παρατηροῦμεν ὅτι ἡ θερμότης αὔξανε τὸ παραχθὲν ἀποτέλεσμα. **Ἄν** θέλωμεν δὲ νὰ ἔξετάσωμεν ἐπιμελῶς καὶ ἀκριβῶς τὴν ἐπάλληλον ἐνέργειαν τῶν σωμάτων, πρέπει πολλάκις νὰ ἐρευνῶμεν κατὰ πόσον ἡ θερμότης ἔχει ἐπιρροὴν ἐπ' αὐτῶν. **Ἡ**ξεύρετε, νομίζω, ὅτι τὰ σιδηροδρίνισματα καίουσιν ἐντελῶς εἰς τὸν ἀέρα. Θὰ σᾶς τὸ ἀποδείξω ὅμως καὶ πάλιν δι': ἄλλου πειράματος, διὰ νὰ χαραχθῇ εἰς τὸν νοῦν σας ὅτι ἔχω νὰ σᾶς εἰπῶ περὶ τῆς ἐνέργειας τοῦ σιδήρου ἐπὶ τοῦ ὅδατος. Λαμβάνω λοιπὸν μίαν φλόγα, καὶ τὴν καθιστῶ κοίλην ἡξεύρετε διατί; διὰ νὰ τῇ δώσω περισσότερον ἀέρα. **Ἔ**πειτα βίπτω εἰς αὐτὴν ὀλίγα σιδηροδρίνισματα, καὶ βλέπετε πῶς ἀμέσως αὐτὰ καίουσιν. **Ἡ** καῦσις αὕτη εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς χημικῆς ἐνέργειας ἡτοις ἐνεργεῖται ὅταν ἀνάπτωμεν αὐτὰ τὰ μόρια. Θ' ἀσχοληθῶμεν λοιπὸν περὶ τὰ διάφορα

αὐτὰ ἀποτελέσματα, καὶ θὰ ἴδωμεν τὶ συμβάνει ὡς πρὸς τὸν σίδηρον ὅταν ἀπαντᾷ τὸ νερόν. Τὴν ἴστορίαν του τὸ ἴδιον θὰ σᾶς τὴν διηγηθῇ, καὶ τότε μετὰ τοσαύτης χάριτος, τοσαύτης γλυκύτητος, τοσαύτης τάξεως, ὅτε βέβαιος εἴμαι ὅτι αἱ ἐξηγήσεις του θὰ σᾶς φανώσῃ πολὺ περιεργοί.

Ἐχω ἐδὼ ἔνα κλίθανον. Δι' αὐτοῦ διέρχεται σωλὴν σιδηροῦς, ὅμοιος σχεδὸν πρὸς τὸν τοῦ τουφεκίου. Τὸν σωλῆνα τοῦτον ἐγέμισα σιδηροφρινίσματα λαμπρότατα, καὶ τὸν ἔθεσα εἰς τὴν φωτίαν διὰ νὰ τὸν πυρώσω. Εἰς τὸν σωλῆνα ἡμιπορῶ νὰ στείλω ἡ ἀέρα ἡ ἀτμόν. Ο ἀτμὸς ἔρχεται ἀπὸ τὸν μικρὸν αὐτὸν λέθητα, καὶ αὐτὸς ἐδὼδ στρόφυγκς μοὶ ἐπιτρέπει ν' ἀφήσω ν' ἀπαντήσῃ ὁ ἀτμὸς τὰ ρινίσματα ὅταν θέλω. Εἰς τὰς δαλίνας δὲ αὐτὰς φιάλας ἔχω νερὸν, καὶ τὸ ἐχρωμάτισα διὰ νὰ ἡμιπορέσῃτε νὰ ἴδητε καλήτερα τὶ θὰ συμβῇ. Γνωρίζετε ὅτι ἀν εἴχον τὸν σωλῆνα ἐντὸς ψυχροῦ νεροῦ, καὶ διήρχετο δι' αὐτοῦ ὁ ἀτμὸς, διὰ τοῦ θά ἐπυκνοῦτο· διότι εἰδετες ὅτι εἰς ἀερώδηκατάστασιν μένει μόνον ἐν στω εἶναι θερμός. Ἐνθυμεῖσθε πῶς συνεστάλη, ὥστε κατέλαβες μικρὰν μόνον θέσιν ὅταν ἐψυχράγη, καὶ πῶς κατέπεσαν τὰ πλευρὰ τοῦ κυλίνδρου

Σχ. 25.

τούτου. (**Ο** καθηγητὴς δεικνύει τὸν κύλινδρον τὸν κατασκευασμένον ἀπὸ πάγιλαρ, τὸν ὅποιον εἴχε μεταχειρισθῆ εἰς προηγούμενορ περάμα.) **Ἄν** λοιπὸν ἀφήσω νὰ εἰσέλθῃ ἀτμὸς εἰς τὸν σωλῆνα τοῦτον, καὶ διὰ τοῦτο ἐπρεπε νὰ θερμανθῇ διὰ τοῦτον διὰ νὰ μᾶς χρησιμεύσῃ. Θὰ ἀφήσω νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὸν ὁ ἀτμὸς κατ' ὀλίγον, καὶ διὰ τοῦτον διέρχεται διὰ τοῦ ἄλλου πέρατος, θὰ ἴδητε ἀν ἐπυκνώθη ἡ σχήμα. Διὰ νὰ πυκνώσω τὸν ἀτμὸν, ὃς εἰπομεν, διὰ νὰ τὸν καταστήσω φευστὸν, ἀρκεῖ νὰ ἐλαττώσω τὴν θερμοκρασίαν· τοῦ ἀερίου ὅμως τούτου, τοῦ ἐξερχομένου διὰ τοῦ σωλήνος, καὶ τὸ δόποιον συνάγω εἰς τὴν φιάλην ταύτην, ὃσον καὶ ἀν ἐλαττώσω τὴν θερμοκρασίαν, καὶ ἀν τὸ περάσω διὰ ψυχροῦ ὅδατος, ἡ ἀερώδης κατάστασίς του διόλου δὲν μεταβάλλεται. **Ἄλλα** θὰ δοκιμάσω καὶ κατ' ἄλλον τρόπον αὐτὸν τὸ ἀέριον, διὰ νὰ ἴδητε ἀν εἶναι πάντοτε διάδοσις ἀτμός. Τὴν φιάλην ὃπου συνάγεται,

ταδίωξιν ἐνδός δακνειστοῦ του καὶ ὅτι δὲν ἐτώθη ἀπὸ τῆς κατάρχες γράμμας τινος ζενοδόχου εἰμὴ ὑποσχόμενος εἰς αὐτὴν δώδεκα δέρματα λευκῆς ἄρκτου.

«Ἐλα ἐδῶ, μικρέ μου, ἐκράγαζε πρωταγ' τινὰ πρὸς τὸν Φρισκὲ, πλησίασε». Καὶ ἀφοῦ μὲ τὰς στιβαράς του χεῖρας ἔπιασεν ἀπὸ τὰ αὐτία τὸ δυστυχές δρφανόν· «εἰσαι εὔτυχισμένον, τῷδέ λέγει, ὃποιοῦ ἔχομεν καλὸν καιρὸν, διαφορετικὰ θὰ σὲ ἐπετοῦσα εἰς τὴν Θάλασσαν, πουλάκι μου, διὰ νὰ ἔξιλεώσω τὴν Ἀμφιτρίαν ὃπου ἀγαπᾷ τόσον τὰ καλὰ παιδάκια ώστὲν ἐσέ».

Αφ' ἧς στιγμῆς ὁ μικρὸς Φρισκὲ εἶχεν ἐπιβιβασθή ἐπὶ τοῦ πλοίου δ Τρομπών τὸν εἴχε πάρει ἀπὸ κακοῦ ἥμα δ ναυτόπαις τὸν ἔβλεπεν ἔτρεμεν ὅλος.

Διῆλθον τοιουτοτρόπως ἡμέρας τινὰς καὶ ἡ Ρόζα Μαρία εὐθυρσῶς εἶχεν ὑπερβῆ τὸν πολικὸν κύκλον. Ἀλλ' ὅταν ἔφθασε παρὰ τὰς νήσους Λοφόδεν, κατελήφθη ὑπὸ ἀνέμου τόσον αἰφνιδίου καὶ δρμητικοῦ, ὃς τετοκαλλίτερον πλοιονυ δυσκόλωσθά ἀνήιστατο εἰς αὐτόν. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ Βλονδὼ εὑρίσκετο κατάχοιτος εἰς τὸν κοιτωνίσκον του πάσχων ὑπὸ ἰσχιάδος νόσου, ἥτις τὸ πρῶτον τὸν εἴχε προσβάλει εἰς ἔν του ταξείδιον εἰς Γρεγλανδίαν. Ο Μαρσέλ διέταξε νὰ μαζεύσωσι τὰ ἴστια καὶ νὰ ἀνακωχεύσωσι τὸ πλοίον. Ἀντήχει ὡς ἥχος μετάλλου ἡ ἰσχυρὰ καὶ σταθερὰ φωνή του ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θορύβου καὶ τῶν μυκηθμῶν τῆς τρικυμίας καὶ ἐκάστη διαταγὴ του ἀκριβῆς καὶ καθαρὰ προεδίδειν ἐμπειρίαν ἥμα ναύτου καὶ αὐθεντίαν ἀρχηγοῦ.

«Ἄς ποῦμε τὴν ἀλήθειαν, ἔλεγεν δ Τρομπών ἀναβαίνων εἰς τὰ σχοινία τῶν ἴστων, ἐκεῖνος δ παληούπεπλοιάρχος δὲν κυβερνᾷ ἀσχημα. Ἀλλὰ... μὲ προσέβαλε ἐκεῖνο τὸ βράδυ καὶ θὰ μοῦ τὸ πληρωσῃ. Θά... μοῦ... τὸ... πλη...ρώσῃ..» ἐψιθύριζε σφίγγων σπασμωδικῶς τὸ κοντόσχοινον τοῦ μέσου ἴστιου, ὡς ἀν ἐσφιγγε μὲ τὰς σιδηρᾶς του χεῖρας τὸν λαμπὸν τοῦ ὑποπλοιάρχου.

Μὲ δλητὸν τὴν ἵκανότητα τοῦ Μαρσέλ κατὰ τὴν περίστασιν ἐκείνην ἀπώλεσεν ἡ Ρόζα Μαρία τὸν πρὸς τὴν πρώραν πλάγιον ἴστρον τῆς καὶ τὴν λέμβον της. Τοιαῦται ἀπώλειαι ἐπὶ πολεμικοῦ πλοίου τάχιστα ἐπανορθοῦνται, τὰ ἐμπορικὰ ὅμως οὔτε ἀνδρας πολλοὺς ἔχουσιν οὔτε ἵκανὸν ὑλικὸν πρὸς τοῦτο. Εὐτυχῶς ἐκέπασε μετ' ὀλίγον ἡ τρικυμία καὶ τὸν ἄνεμον, διτεις ἀκατάσχετος ἔπινεν ἀπὸ τοῦ βάθους τοῦ Βορρᾶ, διεδέχθη ἥρεμος νότιος ἀνεμος. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἡ Ρόζα Μαρία ἥγκυροθόλει πρὸ τοῦ Χάμμερφεστ. Ἐκθαμβοὶ ἐδεικνύουν πρὸς ἄλλήλους οἱ ναῦται τὴν βορειοτάτην ταύτην πόλιν, περὶ ἧς τόσα διελέγοντο ἀφ' ὅπου εἶχον καταλίπει τὴν Δουγκέρκην καὶ ἦσαν ἐν τῇ ἀμαθείᾳ των εἰχον πλάσει καθ' ἔκυτος θελκτικωτάτην εἰκόνη.

Ἐν τῷ πλήθει τῶν ὄντων, ἄτινα κατέχουσι

τὴν ὑδρόγειον σφαῖραν, μόνος δ ἀνθρωπος δύναται νὰ ζήσῃ εἰς πάντα τὰ κλίματα, εἰς τὰς θέρμας τῆς διακεκαμένης ζώνης καὶ εἰς τοὺς φοβεροὺς χειμῶνας τῶν βορείων χωρῶν. σημεῖον καὶ τοῦτο τῆς ὑπεροχῆς του. Τὰ ἄλλα ζῶα δὲν δύνανται ἐπὶ πολὺν ν' ἀποχωρήσωσιν ἀπὸ τοῦ σημείου, ἔνθα δέ φύσις τὰ ἔταξε καὶ αὐτὰ δὲ τὰ μᾶλλον ἀποδημητικὰ διπέικουσιν εἰς ὡρισμένους τινὰς νόμους διέποντας τὰς ἀποδημίας των. Ο ἀνθρωπος παντοῦ δύναται νὰ κατασκευάσῃ τὴν καλύβην του ἢ νὰ πήξῃ τὴν σκηνήν του. Ο Θεὸς ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανὸν εἰς στέγην καὶ εἰς βασίλειον τὴν γῆν.

Ἄλλα καθὼς δ φυσιοδίφης δρίζει εἰς τὰς κλιτύας τῶν δρέων καὶ εἰς τὰς βορείους ἀκτὰς ἔσχατα τινα πέρατα τοῦ φυτικοῦ ἐδάφους, οὕτω δύναται τις λογικῶς νὰ δρίσῃ εἰς τοὺς διαφόρους τόπους πέρας τι καὶ δρίου εἰς τὴν δύναμιν, ἣν ἔχει δ ἀνθρωπος τοῦ νὰ ἐγκληματίζηται.

Εἰς δύο σημεῖα λίσαν ἀπ' ἄλλήλων ἀπέχοντα διπάρχουσι δύο πόλεις, αἵτινες εἶναι οὔτως εἰπεῖν ἡ ἐκδήλωσις τοῦ δρίου, τὸ δρόπιον ἡ ἀνθρωπίνη φύσις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ Κέρο-δί-Πάσκο καὶ τὸ Χάμμερφεστ. Τὸ Κέρο-δί-Πάσκο κεῖται ὑψηλὰ διφωλεά κόνδωρος ἐπὶ τῶν Ἀνδεων 13, 673 πόδας ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, τόσον ύψηλὰ, δοσον ἡ κορυφὴ τοῦ Λευκοῦ Όρους, τὸ δὲ Χάμμερφεστ κεῖται πέραν τῆς 70 μοίρας πλάτους, 19 $\frac{1}{2}$ μοίρας ἐντεῦθεν τοῦ ἀρκτικοῦ πόλου.

Τὰ μεταλλεῖα καὶ τὰ πολύτιμα μέταλλα, ή aurī sacra famēs κατὰ τὸν χυροσοῦν Ὁράτιον, προσέλκυσε πληθος ἐργατῶν καὶ μαστευτῶν παρὰ τὸ περουβίανδὸν ἐκεῖνο ὅρος, διπερ οἱ Ἰγδοὶ ὠνόμασαν Puna, τουτέστιν ἐρημωμένον.

Τῆς ἀλιείας τὰ προϊόντα προσείλκυσαν παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς νήσου τῆς Φαλαίνης (Hvaloë), ἐπὶ ἀγόνου ἐδάφους, παρὰ τοὺς πόδας δρέων γυμνῶν πάσης φυτείας, πλησίον εἰς τοὺς παγετῶνας τῆς Σειλάνδης, ἐκατοντάδας τινὰς γενναίων λεμβούχων καὶ τινὰς οἰκογενείας ἐμπόρων. Οἱ μὲν ἔκτισαν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἀναμέσον τῶν βράχων τὰς ξυλίνας καλύβας των, οἱ δὲ τὰς οἰκίας καὶ τὰ ἐργαστήριά των. Ἐπειτα ὠκοδομήθη ἐκκλησία ἐν τῷ μέσῳ τῶν οἰκημάτων καὶ ἱερεύς, πρὸς δὲν πληρώνουσιν οἱ ἀλιεῖς τὸ δέκατον τῆς ἄγρας των, διδάσκει εἰς τὸ ἀπόκεντρον ἐκεῖνο τῆς γῆς μέρος τοῦ Εὐαγγελίου τὰ δόγματα.

Τὸ θέρος, ἐπὶ δύο περίπου μῆνας, εἶναι ζωηροτάτη ἡ μικρὰ πόλις. Τότε φθάνουσιν ἐκεῖ πλοῖα ρωσικὰ, νορβηγικὰ, δανικὰ, ἐνίστε δὲ καὶ ἀγγλικὰ, ἄλλα μὲν προερχόμενα ἐκ Σπιτζερέργης μὲ φορτία δινίσκων καὶ γουναρικῶν, ἄλλα δὲ καταφθάνοντα μὲ εὐρωπαϊκὰ προϊόντα, τὰ δρόπια ἀνταλλάσσουσιν ἀντὶ ἐμπορευμάτων τῶν βορείων ἐκείνων χωρῶν. Καὶ τότε εἶναι λίαν ἀπησχολημένοι οἱ ἐμπόροι καὶ ἀκούει τις εἰς τὸν λιμένα καὶ

επίσημον στολήν του καὶ ἐπέβη τῆς Ῥόζας Μαρίας. Μετ' ὀλίγον ὅλαι αἱ γυναικεῖς τῆς μικρᾶς πόλεως προσέβαλον εἰς τὰ παράθυρα διὰ νὰ ἴδωσι διεργομένους τὸν Βλονδώ καὶ τὸν Μαρσέλ, οἵτινες διηηύνοντο πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ Κ. Σπάρμαν, τοῦ δραστηριωτέρου ἐμπόρου καὶ κυριωτέρου τραπεζίτου τοῦ Φίγμαρκ.

Οἱ δύο ναυτικοὶ ὀδηγοὶ θησαν εἰς ἐπιμελῶς εὑπεπισμένην αἴθουσαν, δποίαν δὲν θὰ ἀπηξίου οἰστρήποτε κτηματίας τῆς Γαλλίας. Τῆς βιομηχανίας τὰ προϊόντα εἰσελκύουσι καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ἐκ φύσεως πτωχὰς χώρας διὰ τοῦτο ἔθλεπε τις εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Κ. Σπάρμαν τοὺς τοίχους καταλλήλως ἐστολισμένους διὰ χαρτίνων ταπήτων, αὐλαίας ἐκ μαλλίνου δαμασκηνοῦ ὑπὸ χρυσωμένον γείσωμα, ἀνάκλιντρα καὶ λαμπρὰς ἔδρας. Εἰς τὴν γεγυμνωμένην ἔκεινην γῆν τοῦ Ηβαλοء παρὰ τὴν παγωμένην θάλασσαν οἱ ζένοι μετ' ἐκπλήξεως εὔρισκον συνηνωμένα ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὰ εῖδη τῆς πολυτελείας διαφόρων ἀπομεμαρυμένων χωρῶν. Αἱ ἔδραι ὥσταν κατασκευασμέναι ἐκ καρυδίσς τῶν Ἀντιλλῶν ὑπὸ σουηδοῦ ἐπιπλοποιοῦ, τὰ χαρτία τὰ ἐνείδει ταπήτων κοσμοῦντα τοὺς τοίχους εἰχον χρωματισθῆν Γαλλίᾳ, αἱ δὲ αὐλαίαι ὥσταν προϊόντα βιομηχανικῶν καταστημάτων τῆς Ἐλεβίας καὶ τῆς Γερμανίας. Πάντα δὲ ταῦτα ἀδροὶς ἀναλόμασιν εἰχον μετακομισθῆ ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν μέχρι τῆς Δρόνθειμ καὶ ἐκεῖθεν ἀποσταλῆ διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου, ὅπερ καθ' ἔκαζον θέρος ἀποπλέει διὰ τὸ Βόρειον ἀκρωτήριον.

Χάρις εἰς τὰ ἔξωτικὰ ταῦτα προϊόντα ἡ αἴθουσα τοῦ Κ. Σπάρμαν εἶχε χαρακτῆρα διακεκριμένουν λιθογραφικαὶ τινες εἰκόνες ὥσταν πρὸς τούτους ἐκεῖ ἀνηρτημέναι παριστάνουσαι σκηνὰς τοῦ λαπωνικοῦ έθνου, μία προσωπογραφία τοῦ Βερναρδότου, ἄλλη τοῦ Βασιλέως τῆς Σουηδίας Καρόλου τοῦ ΙΒ'. Ἡ δροφὴ ὥτο χαμηλὴ ἵνα προφυλάσσηται κάλλον ἡ αἴθουσα ἀπὸ τοῦ φύχους, πρὸς τοῦτο δὲ ὑπῆρχεν ἡ μεγάλη θερμάστρα καὶ διπλὰ παραθυρόφυλλα. Διεκρίνοντο δὲ εἰς τὰ παράθυρα καὶ τεχνητὰ ἀνθη δι' ἔλλειψιν φυσικῶν, τῶν δποίων τὴν θλάστησιν καὶ ἀνάπτυξιν ἐκώλυσε τὸ κλίμα.

Ο Κ. Σπάρμαν ὑπεδέξατο τοὺς δύο ναυτικοὺς μετὰ τῆς ἐγκαρδίου ἐκείνης εὐγενείας τῆς χαρακτηρίζουσης τοὺς κατοικοῦντας τὰς χώρας τοῦ Βορρᾶ καὶ τοῖς ἀπέτεινε γαλλιστὶ τὸν λόγον.

Πρὸ τοῦ δυνηθόσι νὰ ἔξηγήσωσι πρὸς τὸν τραπεζίτην τὴν αἰτίαν τῆς ἐπισκέψεως των, οἱ δύο φίλοι ήναγκασθησαν πρῶτον νὰ παρακαθήσωσιν εἰς τὴν τράπεζαν.

«Εἶνε συνήθεια τοῦ τόπου μας, τοῖς εἶπεν δοικοδεσπότης μειδιῶν τὸ αἷμά μας ρέει θραδύτερον ἢ τὸ τῶν κατοίκων τῆς Μεσημβρίας, διὰ τοῦτο εἶνε ἀνάγκη νὰ τὸ ἐνεργοποιῶμεν. Εἰς οἰδηπότε οἰκίαν τῆς πόλεως μας καὶ ἀν παρου-

σιασθῆτε, θὰ σᾶς προσφέρωσι πρῶτον τονωτικόν το ποτόν».

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐπλησίασε πρὸς τὴν θύραν καὶ ἔδωκε τὰς ἀναγκαῖας διαταγὰς σιγαλῆῃ τῇ φωνῇ πρὸς τὸν περιμένοντα ὑπηρέτην.

Μετά τινας στιγμὰς ἡ ὑπηρέτρια ἔφερεν ἐπὶ τῆς τραπέζης φέτας καπνιστοῦ σολομοῦ, γλώσσας ταράνδων καὶ χαϊδρίου, ἔπειτα δὲ ἥλθεν αὐτὴ ἡ κόρη τοῦ Κ. Σπάρμαν καὶ προσέφερε πρὸς τοὺς ζένους πόρτερ καὶ οῖνον τῆς Μαδέρας καὶ μετὰ τοῦτο ἀπεχώρησε.

Οἱ βόρειοι λαοὶ διετήρησαν τὴν ἀρέλειαν καὶ τὴν ἀπλότητα τῆς ἀρχαίας φιλοξενείας. Οἱ Ψᾶσσοι ἔξυμνοῦσιν εἰς τὰ δημοτικά των ἄσματα τὴν προσφορὰν τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ ἀλατοῦ (χλιεμπὶ σᾶλ), οἱ παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Μουνίου οἰκοῦντες Φλαμανδοί, ὅταν τὰ γεωργικὰ τῶν ἔργα τοὺς ἀναγκάζωσι ὑὰ καταλείψωσι τὰς κατοικίας των, ἀφίουσιν ἀνοικτὴν τὴν θύραν καὶ παρὰ τὴν ἑστίαν ἐναποθέουσι γάλα καὶ ἄρτον διὰ νὰ φάγῃ δ ζένος, ὅστις δόδοι πορῶν ἥθελε διέλθει ἐκεῖθεν. Ἐκεῖ, ἔνθα εἴνε βαρὺ τὸ κλίμα καὶ ἄγονος ἡ γῆ, δὲ πληθυσμὸς ὀλίγος καὶ ἀραιός, δὲ ἄνθρωπος ζωήροτερον συναισθάνεται τὴν ἀνάγκην τῆς ἀλληλοθηθείας. Οἱ ἄνθρωποι ἔχει ἀνάγκην τοῦ ἀνθρώπου, λέγει τὸ Χάβαμαλ, τὸ παλαιὸν ἐκεῖνο ἰσλανδικὸν ποίημα, δπερ οἱ παλαιοὶ Σκανδιναῦοι ἀπέδιδον εἰς τὸν ὑπέρτατον θέρον των, τὸν "Οδιν".

Αφ' οὗ οἱ δύο φίλοι μας ἔπιον ἀρκούντως, καὶ ἐκάπυνταν σιγάρα τοῦ Αμβούργου, ἔλαβεν δὲν τὸν λόγον καὶ ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Κ. Σπάρμαν αἰτήσεις τινὰς, δὲς ἐκεῖνος ἤκουσε μετὰ προσοχῆς ἔπειτα δὲ ἀπήντησεν.

— Εὐχαρίστως θὰ σᾶς προμηθεύσω πᾶν οὗτον ἔχετε ἀνάγκην ἵνα ἐπισκευάστητε τὸ πλοῖό σας. Εὐτυχῶς δὲν στερούμεθα ὑλικοῦ, ἔργατας μόνον πολλοὺς δὲν ἔχομεν καὶ πιθανὸν εἴνε νὰ μὴ τελειώσῃ πολὺ ταχέως ἡ ἐπισκευή. «Ως πρὸς τὸν πιλότορ, τὸν δποῖον θέλετε, δὲν διάρχει ἵσως ἀπὸ ἔδω μέχρι τοῦ Βέργεν καλλίτερος τοῦ γηραιοῦ Λάξ. Ἀπό τινων ἐτῶν δ γέρων Λάξ κάμνει ταπτικὰ καθ' ἔκαστον θέρος τὸ ταξείδιον τῆς Σπιτζεύργης. Κάνεις δὲν γνωρίζει καλλίτερά του τὰς ἀκτὰς ἐκείνας, ἀμφιθάλως ὅμως ἀν θὰ δυνηθῆτε νὰ συνεννοθῆτε μετ' αὐτοῦ.

— Καὶ διὰ τί; ήρωτησεν δὲν Βλονδώ. «Αν πρόκειται περὶ χρημάτων, ἔχω διαταγὰς νὰ μὴ ἥμας φειδωλός.

— Τὸ ζήτημα τῶν χρημάτων, ἀπήντησεν δ τραπεζίτης, εἴνε δευτερεύον. «Ο Λάξ δὲν ζητεῖ πολλὰ χρήματα οὔτε ἔχει ἀνάγκην χρημάτων, ἀλλὰ ἔχει ἄλλην τινὰ ἀπαίτησιν, εἰς ἣν πολὺ ἐπιμένει. Δὲν ἐνοεῖ νὰ ταξείδευσῃ ἀν δὲν ἔχῃ μετ' αὐτοῦ τὴν κόρην του.

— Ποίαν ἡλικίαν ἔχει ἡ κόρη του;

— Εἶνε εἰκοσι ἐτῶν περίπου.

τινος, ὅπερ ἐναύγησε παρὰ τὰς νήσους Ἀλλάνδ. Τὸ πλήρωμα καὶ οἱ ἐπιβάται ἔδραμον πρὸς τὰς λέμβους. Ὁ Λάξ, ὅστις μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς εἶχε μείνει πιστὸς εἰς τὸ καθηκόντου πλησίον εἰς τὸν πλοίαρχον, ἐρρίφθη τέλος εἰς μίαν λέμβον, ἀλλ' αὐτὴ ἵτο τόσον γεμάτη, ὥστε ἀφεύκτως ἔμελλε νὰ βιθυνθῇ διὰ τῆς προσθήκης ἑνὸς ἀνθρώπου ἀκόμη.

— «Ἐλεος! ἐφώναζε μὲ φωνὴν κατασπαράτουσαν εἰς ἐπιβάτης.... δυστυχισμένη γυναῖκα μου.... παιδί μου!» Ὁ Λάξ ἐστράφη πρὸς τὸν ἀπηλπισμένον. Ἡτο νεαρός τις κόρης καλούμενος Φέρσεν, ὅστις ὑπηρέτει ὡς ὑπολογαργὸς εἰς τὸν πόλεμον τῆς Φινλανδίας καὶ τραυματισθεὶς ἐπαγήρετο εἰς τὴν Στοκχόλμην.

«Ο Λάξ τὸν ἐλυπήθη καὶ ἀπεκδυθεὶς τὰ ἐνδύματά του· ἐγὼ δὲν ἔχω, ἀνέκραξεν, οὔτε γυναῖκα, οὔτε τέκνον», καὶ ἐρρίφθη εἰς τὰ κύματα. Ἡ λέμβος ἤλαφρώθη, ἐσώθη.

Ἀλλὰ καὶ δι γενναῖος Λάξ δὲν ἤθελε ν' ἀποθάνῃ. Ζωηρὸς καὶ εὐκίνητος κατάρθωσε κολυμβῶν νὰ καταφθάσῃ μετὰ πολλοὺς ἀγῶνας ἐρημάνησόν τινα, διὸν ἀλιευτικόν τι πλοιάριον τὸν ἔσωσε.

Ἐπανελθὼν μετά τινα χρόνον εἰς τὴν Στοκχόλμην ἀνεῦρε τὸν κόμητα Φέρσεν καὶ ἐνυψεύθη ἐπὶ κόρην τοῦ ακηπουροῦ του. Τρία ἔτη μετὰ τὴν γέννησιν τῆς Καρίνας ἡ σύζυγος τοῦ Λάξ ἀπέθυνηκε. Ἡ κόμησσα, ἥτις δὲν ἤδυνατο νὰ λησμονήσῃ τὴν ἀφοσίωσιν τοῦ Λάξ, ἐκήπησε τὴν μικρὰν Καρίναν, ὑποσχομένη νὰ τὴν ἀναθρέψῃ ὡς κόρην της. Ὁ Λάξ δὲν ἤδυνατο ν' ἀρνηθῇ, ἢ κόμησσα ἐτήρησε τὴν ὑπόσχεσίν της. Δυστυχῶς δὲν ἔζησε πολλὰ ἔτη, ἀλλὰ καὶ ἀποθνήσκουσα δὲν ἐλησμόνησε τὴν Καρίναν καὶ τὴν ἐκληροδότησεν, ἀν δχι μεγάλην προΐκα, τούλαχιστον ἴκανὸν ποσὸν ἵνα μὴ ὑποφέρῃ στερήσεις.

Ο Λάξ ἐν τούτοις περιέμενε προβίβασμόν. Προετιμήθησαν ἄλλοι κατώτεροί του καὶ αὐτὸς ὠρκίσθη ἄμα λήξῃ ἢ θητεία του νὰ καταλίπῃ τὸ πολεμικὸν ναυτικόν. Οὐδεὶς ἤδυνάθη νὰ τὸν μεταπείσῃ, οὔτε δ. Κ. Φέρσεν.

Ἡ πικρία διέτι τὸν εἰχὸν παραγκωνίσει, διάνατος τῆς κομήσσης, ἡ ἀνησυχία του διὰ τὴν ἔκτοτε ἀδύνατον κράτιν τῆς θυγατρός του, ἡ πεποίθησις ὅτι ψυχρότερον κλίμα θὰ συνέτεινεν εἰς τὴν ἐνδυνάμωσίν της τὸν πειθηνάγκασαν νὰ ἔλθῃ νὰ ἀποκατασταθῇ ἐδῶ. Καὶ ἐδῶ ὅμως ἀν καὶ προεχώρησε πλέον ἡ ἡλικία του δὲν δύναται νὰ ζήσῃ ἕσυχον βίον. Ἡρχισε τὰ ταξείδια τῆς Σπιτζέργης καὶ τώρα θέλει πάλιν νὰ πλεύσῃ ἐκεῖ διὰ τὸν λόγον, τὸν δποιον ἥξενρετε.

— Μὰ τὸν Θεόν, εἶπεν δ. Βλονδὼ, δ. Λάξ εἶνε τίμιος καὶ γενναῖος ἀνθρωπὸς! Επιθυμῶ νὰ τὸν γνωρίσω καὶ νὰ παραδεχθῶ δι, τι θέλει. Τί λέγεις, Μαρσέλ;

— Θέλω δ, τι ἀποφασίσετε, ἀπήγνητος. Κατὰ

βάθος δὲ ἥσθιάνετο πολλὴν συμπάθειαν διὰ τὸν Λάξ ἀν καὶ διλύγον ἐφρόντιζε περὶ τοῦ ταξειδίου τῆς θυγατρός του.

— Καλά, θὰ σκεφθῶμεν λοιπὸν μετὰ τὸ φαγητόν. Ὁπωςδήποτε θέλω νὰ γνωρίσω τὸν Λάξ.

— Καὶ ἐγὼ ἐπίσης, εἶπεν δ. Μαρσέλ.

— Πρὸ πάντων, προσέθηκεν δι πλοίαρχος ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Κ. Σπάρμαν, μὴ λησμονεῖτε τὴν ἐπισκευὴν τοῦ πλοίου μας.

— Όχι, δχι. Αὔριον τὸ πρωτὶ θὰ ἔνε ἔτοιμον τὸ διλικόν.

— Σᾶς εὐχαριστῶ καὶ πάλιν καὶ καλὴν γύκτα!

— Καλὴν γύκτα! Είμαι πάντοτε εἰς τὰς διαταγὰς σας.

— Λαμπρὸς τόπος! ἐψιθύριζεν ἀπερχόμενος δ. Βλονδὼ, ὅστις ὅταν ἔπινε δύο φιάλας καμπάνιτου, ἤθελε νὰ ἐναγκαλισθῇ, εἰ δυνατὸν, ὅλον τὸ ἀνθρώπινον γένος! λαμπροὶ ἄνθρωποι! περιποιητικοί!

XAVIER MARMIER

Μήλες τῆς Γαλλικῆς Ακαδημίας.

Ἐπετεια συνέχεια.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ

A'

Μόνιμος στρατός. (Ιανουάριος τοῦ 1876).

4 τάγματα πεζικοῦ (ἐκ 4 λό-	
χων ἔκκαστον)	1920 ἄγδρες.
2 ίλαι ιππικοῦ	240 "
17 πεδιναὶ κανονοστοιχίαι	1190 "
5 δρειναὶ	350 "
1 τάγμα μηχανικοῦ (ἔνευ τῶν βαθμολόγων ἀξιωματικῶν)	300 "
1 τάγμα γεφυροποιῶν	300 "
1 στρατιωτικὴ ἀκαδημία.	

Διεύθυνσις τεχνικῶν καταστημάτων τοῦ πυροβολικοῦ.

(Κραγιονεβάτζ) (établissements techniques):

- 1.ον Ὁπλοποιεῖον.
- 2.ον Χωνευτήριον δρειχαλκίνων πυροβόλων καὶ σιδηρῶν βλημάτων.
- 3.ον Ευλουργεῖον, κιλιβιθαντοποιεῖον, ἀμαξοπηγεῖον, σφυροκοπεῖον, ἐργοστάσιον κατασκευῆς δερματίνων εἰδῶν, ἱπποσκευῶν, ζευγοσκευῶν, ἡμιονοσκευῶν κτλ., πρίων ἀτμοκίνητος κτλ.
- 4.ον Ἐργοσάσιον διὰ τὴν κατασκευὴν σωλήνων μεταλλίνων φυσιγγίων πεζικοῦ, πυροστάληνων βλημάτων τοῦ πυροβολικοῦ.
- 5.ον Πυριτεχνουργεῖον .....
- 6.ον Σχολεῖον μαθητευομένων τεχνιτῶν.
- 7.ον Πυριτιδοποιεῖον (Ἀστραγάρ).

Δύο μεγάλαι ἀποθήκαι πολεμικοῦ ὅλη-